

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță
Mariana Pitic, Valentina Clevadî

examinând recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Escort Trans” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014 și încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 12 martie 2013, SRL „Escort Trans” s-a adresat Judecătoriei Centru, mun. Chișinău cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău (în continuare IFS pe mun. Chișinău) privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 15 ianuarie 2013 IFS pe mun. Chișinău a emis deciziile nr. 5752, 5753 și 5759, prin care s-a decis efectuarea controlului fiscal la fața locului prin metoda de verificare faptică la toți agenții economici amplasați pe str. Ion Creangă 6V, mun. Chișinău. Ulterior, în perioada 16 – 18 martie 2013, a fost efectuat la sediul SRL „Escort Trans” un control fiscal privind verificarea stocurilor de mărfuri la depozitele întreprinderii, la care au participat peste 15 funcționari din cadrul IFS pe mun. Chișinău, care prin acțiunile lor au derogat de la normele codului de conduită a funcționarilor fiscali și la direct au dezorganizat activitatea agentului economic.

Menționează reclamantul că, deși a permis accesul la întreprindere, inclusiv la depozite, inspectorii fiscali au întocmit actele de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 și nr. 1-610869 din 17 ianuarie 2013, prin care au stabilit că SRL „Escort Trans” a împiedicat controlul fiscal prin nepermiterea accesului la prima cerere a persoanelor cu funcții de răspundere ale organului cu atribuții de administrare fiscală la sistemul electronic de evidență contabilă, cât și neprezentarea la prima cerere a accesului la sistemul electronic de evidență contabilă.

Sustine că, actele de control nominalizate sunt neîntemeiate, iar concluziile expuse în acestea nu corespund realității și contravin normelor legale, deoarece decizia de instituire a controlului fiscal nu specifică perioada efectuării controlului fiscal.

Astfel, în ziua întocmirii actului de control fiscal nr. 1-610856 din 17 ianuarie 2013, inspectorilor fiscali li s-au prezentat actele solicitate, registrele de livrări-procurări, bilanțul de verificare, actul de inventariere a facturilor fiscale, stocul mărfurilor deținute și facturile fiscale, totodată inspectorilor li s-a prezentat și ordinul SRL „Escort Trans” prin care societatea a prevăzut ce acte și informații se califică cu caracter secret comercial.

Reclamantul indică că, actele de control fiscal nu conțin careva explicații ale reprezentantului SRL „Escort Trans”, care a participat la efectuarea controlului fiscal, fapt ce denotă ineficiența acțiunilor întreprinse de către funcționarii fiscali cu scopul de a stabili cu certitudine dacă a avut loc sau nu un caz de încălcare fiscală.

Afirmă că, întocmind actele de control fiscal nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 și nr. 1-610856 din 17 ianuarie 2013, inspectorii fiscali nu au indicat obiectiv încălcarea legislației fiscale.

În baza acestor acte, IFS pe mun. Chișinău la 12 februarie 2013 a adoptat deciziile nr. 404/1/5 și nr. 405/1/5, prin care a aplicat contribuabilului amenzi în mărime de câte 10 000 lei, pe care le consideră ilegale.

Solicită reclamantul, anularea deciziilor nr. 404/1/5 și nr. 405/1/5 din 12 februarie 2013 emise de către IFS pe mun. Chișinău, precum și declararea ca fiind nejustificate și fără efecte juridice a concluziilor reflectate în actele controalelor efectuate cu nr. 1-610863 și 1-610869.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 iulie 2013, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Escort Trans” s-a strămutat la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (f.d. 20).

Ulterior, pe parcursul examinării pricinii, reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitând anularea deciziei nr. 404/1/5 din 12 februarie 2013 și declararea ca fiind nejustificate și fără efecte juridice a concluziilor reflectate în actul de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 (f.d. 34-36).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Escort Trans”. S-au anulat actele

emise de IFS pe mun. Chișinău și anume, actul de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 și decizia nr. 405/1/5 din 12 februarie 2013.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, IFS pe mun. Chișinău a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015 s-a respins apelul declarat de IFS pe mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 13 mai 2015, s-a admis recursul declarat de IFS pe mun. Chișinău, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2015, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015, pricina a fost ridicată de la examinare, fiind remisă în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău pentru emiterea unei hotărâri suplimentare referitoare la cerința reclamantului privind anularea actului de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 și deciziei nr. 404/1/5 din 12 februarie 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, s-a înlăturat greșeala comisă în pct. 26 și în dispozitivul hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014 prin substituirea sintagmei „decizia nr. 405/1/5” cu sintagma „decizia nr. 404/1/5”, urmând de citit pct. 26 al hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014, în felul următor: „26. Astfel, obiect al examinării constituie următoarele acte administrative – actul nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013, potrivit căruia organul fiscal a constatat încălcarea imputată – neprezentarea la prima cerere persoanelor cu funcții de răspundere a organului cu atribuții de administrare fiscală a accesului la sistemul electronic de evidență contabilă, pentru care ulterior prin decizia nr. 404/1/5 din 12.02.2013, a sancționat contribuabilul SRL „Escort Trans”, iar dispozitivul hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014, urmând a fi citit în felul următor: „Se anulează actele administrative emise de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, actul nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 și decizia nr. 404/1/5 din 12 februarie 2013” (f.d.165).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 s-a respins cererea de apel declarată de IFS pe mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014 și încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 decembrie 2015.

La 12 septembrie 2016, cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 CPC, IFS pe mun. Chișinău a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârile menționate, considerându-le neîntemeiate și ilegale, prin faptul că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține că, în speță, instanța de apel nu a motivat în nici un fel respingerea argumentelor și probelor invocate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău în susținerea poziției, fiind privat de posibilitatea de a cunoaște motivele reale ce au dus la repingerea cererii de apel și de posibilitatea de a reacționa în propria cale de atac împotriva soluției adoptate de instanța de judecată.

Consideră că, instanța de apel în mod greșit a reținut că, la efectuarea controlului fiscal de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, contribuabilul a fost reprezentat de o persoană neîmputernicită și prin urmare, actul de control nr. 1-610863 din 16.01.2013, a fost întocmit contrar normelor legale.

Indică că, prin interzicerea în cadrul controlului a accesului colaboratorilor la sistemul electronic de evidență contabilă s-au încălcat obligațiile contribuabilului, fiind astfel împiedicată efectuarea controlului și respectiv, prin decizia nr. 404/1/5 din 12.02.2013, intimatul a fost amendat.

Cu referire la anularea actului de control nr. 1-610863 din 16.01.2013, menționează că, potrivit hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 30.12.2009, actele pregătitoare sau operațiunile administrative și tehnico-materiale care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat nu pot constitui de sinestătător obiect al acțiunii în contenciosul administrativ, deoarece prin aceste acte nu se aplică sancțiuni pecuniare și respectiv nu produce efecte juridice.

Judecând recursul declarat de către IFS pe mun. Chișinău împotriva deciziei date în apel, în limitele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Escort Trans” privind anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău 405/1/5 din 12 februarie 2013 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de SRL „Escort Trans” și actului de control al Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.429 alin. (3) CPC, recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărârii atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că concluziile instanțelor de judecată contravin circumstanțelor pricinii, iar litigiul a fost soluționat cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art.25 alin.(1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ poate respinge acțiunea ca fiind nefondată sau depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Conform art.14 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, cu modificările ulterioare, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Dispoziția art. 8 alin. (2) lit. f) Cod fiscal prevede că, contribuabilul este obligat, în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor și acordarea facilităților, să permită accesul, în cazul ținerii evidenței computerizate, la sistemul electronic de evidență contabilă.

În conformitate cu art. 134 alin. (1) lit. a), b), e), f), g), h) și p) (4), (5) și (6) Cod fiscal, organul fiscal și funcționarul fiscal au dreptul: să efectueze controale asupra modului în care contribuabilii, organele vamale și serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale, alte persoane respectă legislația fiscală, să efectueze cumpărătura de control în cadrul controlului fiscal, să ceară explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemelor identificate în timpul controlului; în procesul controalelor fiscale, să ceară și să primească gratuit de la orice persoană informații, date, documente necesare în exercitarea atribuțiilor, cu excepția informațiilor care constituie secret de stat, precum și copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control; să aibă acces la sistemul electronic de evidență contabilă al contribuabilului; să controleze autenticitatea datelor din documentele de evidență și din dările de seamă fiscale ale contribuabilului; să ridice de la contribuabil documente în cazurile și în modul prevăzut de prezentul titlu; să constate încălcările legislației fiscale și să aplice măsurile prevăzute de legislație; să citeze la organul fiscal contribuabilul, persoana presupusă a fi subiectul impozitării, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului, inclusiv responsabilul de evidența documentelor referitoare la persoana presupusă a fi subiectul impozitării, pentru a depune mărturii, a prezenta documente și informații în problema de interes pentru organul fiscal, cu excepția documentelor și informațiilor care, potrivit legii, constituie secret de stat. Neprezentarea persoanei fizice citate la data și ora stabilită în citație nu împiedică efectuarea de către organul fiscal a actelor procedurale fiscale.

Cerințele și dispozițiile legale ale funcționarului fiscal sunt executorii pentru toate persoanele, inclusiv pentru cele cu funcție de răspundere. Împiedicarea de a-și exercita atribuțiile, ofensarea, amenințarea, împotrivirea, violentarea, atentarea la viața, la sănătatea și la averea funcționarului fiscal, precum și a rudelor lui apropiate, în

timpul exercitării atribuțiilor sau în legătură cu aceasta atrag răspunderea prevăzută de lege. Funcționarul fiscal își exercită atribuțiile privind controlul fiscal la fața locului sau privind executarea silită a obligației fiscale în baza unei decizii/hotărâri emise de conducerea organului fiscal.

Potrivit art.214 alin. (1), (2), (3), (6) și (7) Cod fiscal, controlul fiscal are drept scop verificarea modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală într-o anumită perioadă sau în câteva perioade fiscale. Controlul fiscal este exercitat de organul fiscal și/sau de un alt organ cu atribuții de administrare fiscală, în limitele competenței acestuia, la fața locului și/sau la oficiul acestora. Procedura controlului fiscal constă într-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor lui. Controlul fiscal la fața locului și/sau la oficiul organului, prevăzut la alin.(2), poate fi organizat și efectuat prin următoarele metode și operațiuni: verificarea faptică, verificarea documentară, verificarea totală, verificarea parțială, verificarea tematică, verificarea operativă, verificarea prin contrapunere. Metodele și operațiunile concrete utilizate la organizarea și exercitarea controlului fiscal sunt determinate, în baza prezentului cod, în instrucțiunile cu caracter intern ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. Organele cu atribuții de administrare fiscală pot efectua controlul fiscal repetat în cazul în care rezultatele controlului fiscal exercitat anterior sînt neconcludente, incomplete sau nesatisfăcătoare ori dacă ulterior au fost depistate circumstanțe ce atestă existența unor semne de încălcare fiscală și, prin urmare, se impune un nou control. Controlul fiscal repetat poate fi efectuat în cadrul examinării contestațiilor împotriva deciziei organului fiscal sau acțiunii funcționarului fiscal și, în alte cazuri, la decizia conducerii organelor menționate la alin.(6).

Iar, art. 216 alin. (1), (2), (5), (6), (7), (8) și (9) Cod fiscal prevede că, controlul fiscal la fața locului are drept scop verificarea respectării legislației fiscale de contribuabil sau de o altă persoană supusă controlului, care se efectuează la locurile aflării acestora de către funcționarii fiscali sau de persoane cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală. În cazul în care contribuabilul sau o altă persoană supusă controlului nu dispune de sediu sau de oficiu ori sediul lui se află la domiciliu, în alte cazuri când nu există condiții adecvate de lucru, controlul fiscal menționat se efectuează la oficiul organului care exercită controlul fiscal, cu respectarea tuturor prevederilor art.145 alin.(2)-(6), inclusiv cu întocmirea obligatorie a unui act de ridicare de la contribuabil a documentelor necesare.

Controlul fiscal la fața locului poate fi efectuat numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii organului care exercită controlul. Necesitatea efectuării verificării prin contrapunere la unele persoane cu care contribuabilul supus controlului are sau a avut raporturi economice și financiare, pentru a se constata autenticitatea acestora, se determină, de sine stătător, de către funcționarul fiscal sau altă persoană cu funcție de răspundere care efectuează controlul.

La finalizarea controlului fiscal la fața locului, se întocmește un act de control fiscal. La posturile fiscale, actul de control fiscal se va întocmi numai în caz de depistare a încălcării legislației fiscale. În cazul depistării vreunei încălcări fiscale, organul care exercită controlul ia decizia corespunzătoare. Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, dacă încălcarea fiscală se depistează de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, decizia respectivă se emite de organul fiscal, cu respectarea prevederilor de la art.159 alin. (2).

Actul de control fiscal este un document întocmit de funcționarul fiscal sau altă persoană cu funcție de răspundere a organului care exercită controlul, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal. În act se va descrie obiectiv, clar și exact încălcarea legislației fiscale și/sau a modului de evidență a obiectelor impunerii, cu referire la documentele de evidență respective și la alte materiale, indicându-se actele normative încălcate. În act va fi reflectată fiecare perioadă fiscală în parte, specificându-se încălcările fiscale depistate în ea.

Controlul fiscal la fața locului, cu excepția controlului fiscal prin metoda verificării operative, asupra filialelor, sucursalelor și/sau reprezentanțelor contribuabilului, inițiat de organul fiscal, se organizează și se efectuează de către inspectoratul fiscal de stat în a cărui rază de deservire se află contribuabilul care le-a instituit, cu participarea inspectoratului fiscal de stat în a cărui rază de deservire se află filiala, sucursala și/sau reprezentanța.

Contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de până la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare.

Prin derogare de la prevederile prezentului capitol, controlul fiscal la fața locului al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se înregistrează și se supraveghează în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

La caz, urmează de remarcat și prevederile art. 217 alin. (1) și (2) Cod fiscal care prevăd că, verificarea faptică se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului și constă în observarea directă a obiectelor, proceselor și fenomenelor, în cercetarea și analiza activității contribuabilului. Verificarea faptică are sarcina de a constata situațiile care nu sînt reflectate sau care nu rezultă din documente.

Art. 241 alin. (1) și (2) din același cod, prevede că, cauzele privind încălcările fiscale sunt examinate de către organele fiscale. Sunt în drept să examineze cauzele privind încălcările fiscale și să aplice sancțiuni fiscale, în numele autorităților abilitate, conducerea organului fiscal.

La caz sunt relevante și dispozițiile art. 253 alin. (1) Cod fiscal, care stipulează că, împiedicarea controlului fiscal prin neasigurarea accesului în încăperile de

producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare organului fiscal, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiuni se sancționează cu amendă de 5 000 de lei.

Din materialele pricinii rezultă că, prin deciziile nr. 5752, 5753 și 5759 din 15 ianuarie 2013, IFS pe mun. Chișinău a decis efectuarea controlului fiscal la fața locului prin metoda de verificare faptică la toți agenții economici amplasați pe str. Ion Creangă 6V, mun. Chișinău (f.d. 67-69).

Potrivit actului de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 s-a stabilit că, SRL „Escort Trans” a împiedicat efectuarea controlului fiscal prin neprezentarea accesului la prima cerere a persoanelor cu funcții de răspundere ale organului cu atribuții de administrare fiscală la sistemul electronic de evidență contabilă, iar reprezentantul contribuabilului, avocatul Matușenco Ion, în baza mandatului seria MA nr. 0301822 din 16 ianuarie 2013 a fost prezent la efectuarea controlului și a indicat că, nu este de acord, a executat și a prezentat toate cerințele (f.d. 9).

La fel, s-a constatat cu certitudine că, la 31 ianuarie 2013, SRL „Escort Trans” a depus dezacord împotriva actelor de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 și nr. 1-610869 din 17 ianuarie 2013 (f.d. 8).

În baza actului de control fiscal, efectuat prin metoda verificării faptice nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 și cu participarea conducătorului SRL „Escort Trans”, Malai Victoria, IFS pe mun. Chișinău la 12 februarie 2013 a adoptat decizia nr. 404/1/5, prin care a aplicat contribuabilului SRL „Escort Trans” amendă în mărime de câte 10 000 lei, conform prevederilor art. 253 alin. (1) Cod fiscal (f.d. 7). Totodată, în decizie s-a invocat că, aspectele descrise în dezacord, nu sunt concludente și nu pot fi luate în considerație la examinarea cazului de încălcare a legislației.

Ulterior, la 20 februarie 2013, SRL „Escort Trans” a depus contestație la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, solicitând abrogarea deciziei IFS pe mun. Chișinău nr. 404/1/5 din 12 februarie 2013 (f.d. 6).

Prin decizia nr. 165 din 20 martie 2013, IFS pe mun. Chișinău a decis prelungirea termenului de examinare a contestațiilor cu până la 15 zile (f.d. 39), iar prin decizia nr. 230 din 02 aprilie 2013, IFS pe mun. Chișinău a considerat neîntemeiată contestația depusă de contribuabil în lipsa temeiului legal de modificare sau anulare a deciziei contestate și a respins contestația, cu menținerea deciziei nr. 404/1/5 din 12 februarie 2013 emisă de IFS pe mun. Chișinău, Direcția Control Fiscal, care este obligatorie pentru executare (f.d. 41-42).

Instanța de recurs reține că, la 12 martie 2013, SRL „Escort Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva IFS pe mun. Chișinău, iar pe parcursul examinării cauzei, la 09 decembrie 2013 și-a concretizat cerințele, solicitând anularea deciziei nr. 404/1/5 din 12 februarie 2013 și declararea ca fiind nejustificate și fără

efecte juridice a concluziilor reflectate în actul de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 (f.d. 34-36).

În circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept material enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recurentul IFS pe mun. Chișinău, prin decizia nr.404/1/5 din 12 februarie 2013, întemeiat a dispus aplicarea amenzii în mărime de 10 000 lei SRL „Escort Trans” pentru împiedicarea controlului fiscal, prin neprezentarea la prima cerere persoanelor cu funcții de răspundere a organului cu atribuții de administrare fiscal a accesului la sistemul electronic de evidență contabilă. Or, în cazul în care în cadrul controlului fiscal contribuabilul refuză să prezinte documentele solicitate de către funcționarul fiscal pentru efectuarea acestuia, se întocmește un act de control în care va fi specificat acest fapt, fiind aplicate mai apoi de către organul fiscal prevederile art.253 alin. (1) Cod fiscal.

Așadar, reieșind din diversitatea metodelor descrise în Titlul V al Codului fiscal de efectuare a controlului fiscal la fața locului, se constată că în majoritatea cazurilor efectuarea acestuia nu poate fi realizată strict numai după o anumită metodă. Respectiv, în cadrul efectuării controlului fiscal printr-o anumită verificare poate să apară necesitatea efectuării și altei verificări, cum ar fi: efectuarea verificării faptice implică nemijlocit efectuarea unei părți considerabile din verificarea documentară, verificarea operativă implică efectuarea unei eventuale combinații dintre verificarea documentară și cea faptică, etc. În cazul în care se impune efectuarea controlului fiscal la fața locului, urmează a fi specificată metoda de bază de efectuare a controlului fiscal cu specificarea suplimentară, după caz, și a altor metode de verificare. În cadrul controalelor fiscale prin verificare faptică sunt verificate atât situațiile care sunt reflectate în documentele evidenței contabile, cât și situațiile care nu rezultă din acestea.

Oricare control fiscal la agentul economic se finalizează cu întocmirea și semnarea actului de control pe blanchetă de strictă evidență sau generat de Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat (SISFS), întocmit de funcționarul fiscal, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal, fiind semnat atât de funcționarul fiscal, cât și de contribuabil, iar în cazul în care conducătorul lipsește, actul se semnează de locțiitorul acestuia sau persoana împuternicită prin ordin sau procură, cu mențiunea respectivă, în conformitate cu art. 242-258 Cod civil.

La caz, a fost efectuat controlul prin verificare faptică, conform prevederilor art. 217 Cod fiscal, care a constatat în verificarea stocurilor de mărfuri la depozitele întreprinderii de pe str. I.Creangă, 6/V, constatate în cadrul inventarierii în scopul autenticității lor cu datele evidenței contabile.

Prin urmare, în cazul în speță nu și-a găsit confirmare nici un temei prevăzut de art. 26 al Legii contenciosului administrativ pentru anularea actului administrativ în

partea contestată, fiind emis conform prevederilor legale, cu respectarea competenței și procedurii stabilite.

Nu pot fi reținute argumentele intimatului expuse întru susținerea poziției cu referire la faptul că, la efectuarea controlului fiscal de către funcționarii fiscali, nu a fost prezent administratorul întreprinderii, Malai Victoria (persoana cu funcție de răspundere a întreprinderii) care deține toată informația solicitată și care s-a aflat în imposibilitate de a se prezenta, fiind prezent la efectuarea controlului, reprezentantul întreprinderii, avocatul Matusenco Ion, care invocă că, nu deține o funcție de răspundere în cadrul întreprinderii și nu putea reprezenta societatea în calitate de persoană responsabilă și că, actul de control nu conține careva explicații de la reprezentantul întreprinderii care a participat la efectuarea controlului fiscal, or, se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material la care s-a făcut referire.

În acest context, Colegiul consideră necesar de remarcat că, prin procura din 03 ianuarie 2013, anexată la dosar, eliberată de SRL „Escort Trans” pe numele avocatului, Matusenco Ion se indică expres că, administratorul SRL „Escort Trans”, Malai Victoria împuternicește avocatul Matusenco Ion să reprezinte interesele societății, în toate organele de resort în vederea organizării societății, circuitului documentelor și a evidenței contabile, cu dreptul de a depune și a primi actele necesare de la organele competente, inclusiv de la IFS (f.d. 5), or, din procura eliberată se denotă că, la efectuarea controlului fiscal și întocmirii actului de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013, reprezentantul contribuabilului, avocatul Matusenco Ion, în baza mandatului seria MA nr. 0301822 din 16 ianuarie 2013 dispunea de împuterniciri, inclusiv și accesarea sistemului electronic de evidență contabilă, concomitent fiind prezent și indicând că, nu este de acord, dar a executat și a prezentat toate cerințele, adică alte acte de evidență contabilă (f.d. 9), iar prin urmare, dânsul nefiind lipsit de dreptul de a oferi explicații sau lămuriri în scris, care ar putea să contribuie la clarificarea situațiilor neclare ce apar în cadrul controlului fiscal efectuat atât prin verificarea faptică, cât și prin alte metode.

Totodată, se respinge alegația intimatului cu referire la faptul că, informația solicitată de inspectorii fiscali, care au efectuat controlul fiscal în localul situat în mun. Chișinău, str. I.Creangă, 6V, reprezintă informație cu secret comercial al contribuabilului, în temeiul Legii cu privire la secretul comercial nr. 171 din 06.07.1994, comunicându-i-le și ordinul SRL „Escort-Trans” emis în acest sens, deoarece din materialele cauzei nu rezultă cele invocate, cu atât mai mult că, la examinarea pricinii nici nu s-a prezentat ordinul menționat.

La fel, argumentul intimatului precum că, actul de control nr. 1-610863 din 16 ianuarie 2013 a fost pregătit din timp, o parte cuprinzând înscrisuri de mână, iar concluzia la direct imprimată, nu poate fi reținut, dat fiind că, formularul privind rezultatele controlului fiscal, reprezintă documente tipizate întocmite/completate pentru orice tip de control, de către funcționarii fiscali sau generat de SISFS, în care

sunt consemnate rezultatele controlului efectuat, în temeiul căruia se introduc informațiile corespunzătoare în baza de date a Serviciului Fiscal de Stat.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către IFS pe mun. Chișinău, a casa decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Escort Trans” privind anularea actului administrativ.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Escort Trans” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău privind contestarea actelor administrative, cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Escort Trans” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Mariana Pitic

Valentina Clevadi